

V Bruseli 20. 5. 2019
COM(2019) 234 final

SPRÁVA KOMISIE

**Správa Komisie o hodnotení programu Európskej únie v oblasti zamestnanosti
a sociálnej inovácie (EaSI) v polovici obdobia**

{SWD(2019) 182 final}

Správa Komisie

Hodnotenie programu Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie v polovici obdobia

1. Kontext EaSI

Program Európskej únie v oblasti zamestnanosti a sociálnej inovácie (EaSI)¹ – vykonávaný v rámci priamych a nepriamych spôsobov riadenia – je určený na podporu vysokej úrovne kvalitnej a udržateľnej zamestnanosti, zaručenie primeranej a dôstojnej sociálnej ochrany, boj proti sociálnemu vylúčeniu a chudobe a zlepšovanie pracovných podmienok v členských štátoch a iných účastníckych krajinách (EZVO/EHP², kandidátske a potenciálne kandidátske krajiny EÚ).

Celkové finančné krytie stanovené v nariadení o EaSI na roky 2014 – 2020 predstavuje sumu 919 469 000 EUR. Program má tri osi:

- PROGRESS podporuje vytváranie a vykonávanie politiky prostredníctvom: tvorby podkladov politiky, organizovania výmeny informácií a činností vzájomného učenia, vytvárania lepších podmienok na sociálne inovácie a pomoci pri budovaní kapacít pre organizácie EÚ a národné organizácie.
- EURES poskytuje informácie a služby uchádzačom o zamestnanie a zamestnávateľom a realizuje ciele programy mobility, ktoré majú ľuďom pomôcť pri hľadaní práce v iných častiach EÚ.
- Mikrofinancovanie/sociálne podnikanie podporuje prístup k mikroúverom pre zraniteľné osoby a mikropodniky a budovanie inštitucionálnych kapacít pre poskytovateľov mikroúverov.

Prierezové ciele – ako sú rodová rovnosť, nediskriminácia a boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu – sa podporujú na každej úrovni.

2. Rozsah hodnotenia v polovici obdobia

V rámci hodnotenia v polovici obdobia sa – podľa článku 13 ods. 1 nariadenia o EaSI a usmernení o lepšej právnej regulácii³ – posúdil pokrok dosiahnutý pri realizácii cieľov programu a význam jeho pokračovania, jeho efektívnosť a využívanie zdrojov, súdržnosť jeho politiky v súvislosti s ďalšími nástrojmi a jeho pridaná hodnota EÚ. Preskúmalo sa aj riadenie EaSI. Cieľom hodnotenia bolo odporučiť úpravy spôsobu, akým sa program vykonáva, s cieľom zlepšiť výkonnosť budúceho vykonávania a prispieť k príprave na obdobie po roku 2020.

Od januára 2014 do decembra 2016 sa hodnotili činnosti EaSI. Zahrnul sa celý geografický záber programu a príslušné zainteresované strany – najmä výbor EaSI, politické výbory, sociálni partneri, vnútroštátne orgány a subjekty a kľúčové organizácie občianskej spoločnosti EÚ.

¹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:347:0238:0252:SK:PDF>.

² Island sa zúčastňuje na všetkých troch osiach, Nórsko len na osiach PROGRESS a EURES, Lichtenštajnsko sa nezúčastňuje na EaSI vôbec a Švajčiarsko sa zúčastňuje len na osi EURES, a to iba na vlastné náklady.

³ <https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/better-regulation-guidelines.pdf>.

Pri výskume sa kombinovalo šesť hlavných metód na zodpovedanie hodnotiacich otázok: analýza druhotných údajov, verejná konzultácia, pološtruktúrované rozhovory, ohnisková skupina, prípadové štúdie a prieskum prijímateľov (v nariadení o EaSI ako „prijemcovia“).

Hodnotenie v polovici obdobia sa predkladá ako pracovný dokument útvarov Komisie (SWD), na základe výsledkov externej hodnotiacej štúdie⁴, ktorú si objednala Komisia, a iných zdrojov dôkazov – najmä správ EaSI o monitorovaní výkonnosti, výročných správ Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL) o riadení a iných relevantných hodnotení.

V súlade s článkom 13 nariadenia o EaSI sú v tejto správe zhrnuté hlavné výsledky hodnotenia v polovici obdobia pre Európsky parlament, Radu, Európsky hospodársky a sociálny výbor a Výbor regiónov a verejnosť.

3. Hlavné výsledky a poučenia

V nasledujúcich oddieloch sa predkladajú závery, ku ktorým sa dospelo v rámci šiestich hlavných tém hodnotenia: význam, účinnosť, efektívnosť, súdržnosť, pridaná hodnota EÚ a riadenie programu.

Hodnotenie však má zrejmé obmedzenia. V roku 2016 bolo dokončených málo projektov, v dôsledku čoho sú dostupné údaje obmedzené, pričom pri ďalších projektoch, ktoré sa začali, sa pre krátkosť času ešte nestihol vytvoriť úplný súbor výstupov a dopadov. Takisto je k dispozícii málo referenčných hodnôt, keďže neexistuje porovnateľný program s EaSI z hľadiska rozsahu a pokrytia. Výkonnosť EaSI by sa teda mala posudzovať v kontexte jeho úlohy v rámci širšieho systému podpory vrátane politických iniciatív EÚ a členských štátov. S cieľom prekonať/zmierniť tieto obmedzenia sa pri hodnotení v polovici obdobia uskutočnila krížová kontrola viacerých zdrojov hodnotiacich dôkazov, kombinovali sa kvantitatívne a kvalitatívne metódy a nástroje, zabezpečila sa transparentnosť zdrojov údajov a zistenia sa systematicky kontrolovali a porovnávali so vstupmi od zainteresovaných strán.

Medzi dôležité zistenia tohto hodnotenia patrilo to, že hodnotenie v polovici obdobia, ako sa stanovuje v nariadení o EaSI, bolo veľmi predčasné. Ďalšie hodnotenia by sa mali naplánovať tak, aby sa poskytol dostatok času na dosiahnutie väčšieho množstva výsledkov a väčšieho záberu dopadov, ktoré by bolo možné analyzovať.

3.1. Význam

Význam programu EaSI sa posudzoval so zreteľom na jeho všeobecné ciele, špecifické ciele (v nariadení o EaSI ako „konkrétne“) pre tri osi a pridelovanie zdrojov medzi ne.

Pri hodnotení sa potvrdilo, že hlavný účel programu EaSI a jeho päť všeobecných cieľov sú stále vysoko relevantné, najmä pri hodnotení časového rámca súvisiaceho s obdobím nasledujúcim po finančnej a hospodárskej kríze – vzhľadom na víťanú, ale pomalú obnovu – a trendov, ktoré budú mať vplyv na EÚ v nasledujúcich rokoch. Napríklad vzhľadom na veľký prílev utečencov a prisťahovalcov do členských štátov EÚ sa počet zraniteľných osôb výrazne zvýšil, v dôsledku čoho sa ich úspešná integrácia zaradila medzi najvyššie priority EÚ.

Napriek obmedzeným dostupným súborom údajov sa dosahuje pokrok pri realizácii všetkých všeobecných a špecifických cieľov EaSI. Program EaSI pomohol zvýšiť informovanosť,

⁴ Externú podpornú štúdiu, ktorú realizovala spoločnosť ICF Consulting, koordinovalo Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie pod priamym monitorovaním a dohľadom medziútvarenej riadiacej skupiny (ISSG) zahŕňajúcej ďalšie oddelenia Komisie.

pokiaľ ide o vstupy politiky EÚ v oblasti sociálneho začlenenia a zníženia chudoby, zlepšiť vnímanie cezhraničného potenciálu pre zamestnanosť, rýchlo testovať a vykonávať inovačné opatrenia a zvýšiť prístup k mikrofinančným úverom a podporiť podnikanie. EaSI takisto uľahčil zmenu politiky prostredníctvom porovnávacieho výskumu, výmen a budovania kapacít, čím pomohol rôznym zainteresovaným stranám ovplyvňovať vytváranie a vykonávanie sociálno-ekonomických politík v účastníckych krajinách programu.

Napriek tomu je možné ďalej zlepšovať význam a dopady programu EaSI. Analytické nástroje, podujatia zamerané na šírenie informácií a inovačné projekty by sa mali väčšmi zameriavať na rodové otázky, nezamestnanosť mladých ľudí, nerovnosti (príjem, vzdelávanie, zručnosti) a boj proti sociálnemu vylúčeniu, pričom väčší dôraz by sa mal klásť na prenosnosť a možnosť väčšieho využitia sociálnych inovácií.

PROGRESS a mikrofinancovanie/sociálne podnikanie môžu zohrávať významnú úlohu v tomto procese uprednostnením činností v oblasti sociálneho začleňovania a prístupu k finančným prostriedkom pre zraniteľné skupiny, t. j. ľudí, ktorým hrozí sociálne a finančné vylúčenie. EURES by mal ďalej financovať projekty zamerané na skupiny s jasnou hospodárskou potrebou (ako je to v prípade programu Tvoje prvé pracovné miesto EURES a cezhraničných partnerstiev).

Témy činností vzájomného učenia – napr. opatrenia na začlenenie do trhu práce pre mladých ľudí, žiadateľov o azyl, utečencov a dlhodobo nezamestnaných ľudí, budúce potreby zručností – boli dôkladne zladené s prioritami stanovenými v usmerneniach pre politiky zamestnanosti a odporúčaniach pre jednotlivé krajiny ako súčasť cyklu európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík⁵. Európsky semester bol podporený aj ďalšími analytickými činnosťami financovanými z EaSI, ako sú *správa o vývoji v oblasti zamestnanosti a sociálnej situácie a výberové zisťovanie pracovných síl*. Program by mal v rámci svojich analytických činností uprednostniť výmenu osvedčených postupov medzi tvorcami politík v účastníckych krajinách prostredníctvom činností vzájomného učenia, zvyšovania informovanosti a šírenia informácií.

Podobne, šírenie osvedčených postupov z rôznych krajín – vrátane sociálneho experimentovania – vo väčšom rozsahu na operačnej úrovni vytvára povedomie o inovačných postupoch a pomáha vnútroštátnym a miestnym subjektom poskytovať lepšie služby a produkty. Preto je udržiavanie sietí na úrovni EÚ mimoriadne dôležité na zosúladenie jednotlivých politických programov na rôznych úrovniach správy a účastníckych krajín.

V praxi by pružnejšie pridelovanie zdrojov medzi tromi osami programu (namiesto súčasných minimálnych orientačných percentuálnych hodnôt stanovených v nariadení o EaSI) umožnilo väčší rozsah prenosu rozpočtových prostriedkov medzi nimi podľa potreby. Pomohlo by to najmä osi mikrofinancovania/sociálneho podnikania, v rámci ktorej sa výdavky realizujú na základe dopytu. Väčšou pružnosťou by sa takisto posilnila schopnosť reakcie na vznikajúce potreby (napr. nové iniciatívy, ako sú Európsky zbor solidarity⁶, Nový začiatok pre sociálny dialóg⁷, nový program v oblasti zručností pre Európu⁸ alebo Európsky orgán práce – ELA⁹).

⁵ Pozri *Správu o monitorovaní výkonnosti za obdobie 2015 – 2016*.

⁶ https://europa.eu/youth/solidarity_sk.

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=88&langId=en&eventsId=1028>.

⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223>.

⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1414&langId=en>.

3.2. Účinnosť

Tri osi programu sa líšia z hľadiska svojej účinnosti pri vytváraní výsledkov a dosahovaní cieľov a zavádzaní zmien. PROGRESS je teda najúčinnější pri uľahčovaní výmeny informácií, vzájomnom učení a dialógu a pri vytváraní a šírení komparatívnych a analytických poznatkov. Jedna z účinnejších činností EURES prispieva k rozvoju transparentnejšieho pracovného trhu z hľadiska dopytu a ponuky. Z dôkazov o mikrofinancovaní/sociálnom podnikaní vyplýva, že pomocou financovania EaSI sa zvýšila dostupnosť financovania a prístup k nemu v účastníckych krajinách.

Finanční sprostredkovatelia zahrnuli zraniteľné skupiny do svojich činností, medzi krajinami však boli výrazné rozdiely. Vo väčšine prípadov dokonca zraniteľné skupiny nepredstavujú väčšinu konečných prijímateľov. Stále narážajú na prekážky pri prístupe k financovaniu. Na základe najnovších výročných údajov o vplyve (september 2016) v priemere 35 % mikrodľžníkov sú ženy, vyše 40 % má menej než 30 rokov alebo viac ako 50 rokov, takmer 20 % sú nezamestnaní ľudia (oproti 62 % samostatne zárobkovo činných osôb/podnikateľov) a 10 % má migrantský pôvod (mimo EÚ). Viac opatrení treba zamerať na zraniteľné skupiny, a teda preskúmať možnosť zavedenia minimálnych cieľov pre tieto skupiny počas zostávajúceho programového obdobia EaSI. Finančné nástroje sa riadia dopytom, preto by malo byť možné vykonávať ich s určitou mierou pružnosti s cieľom uspokojiť dopyt na trhu. O stimuloch pre EIF založených na politike možno uvažovať pri navrhovaní budúcich nástrojov na väčšiu podporu dosahu na zraniteľné skupiny.

V hodnotení sa určilo niekoľko spôsobov na zlepšenie účinnosti. PROGRESS by mal síce ostať zameraný na politické témy, ktoré sú relevantné pre zainteresované strany a ktoré tieto strany uznávajú (zamestnanosť a pracovné podmienky), ale mal by zlepšiť úsilie pri dosahovaní výsledkov experimentovania v oblasti sociálnej politiky tým, že prehodnotí svoje zameranie, ako aj postupy hodnotenia a výberu projektov a uľahčí rozširovanie takýchto projektov. V prípade siete EURES treba zvážiť dlhšie obdobie vykonávania (aspoň dva roky) v kombinácii s opatreniami na zníženie administratívnej záťaže v súvislosti s riadením výziev na predkladanie návrhov s cieľom umožniť zainteresovaným stranám riadne rozvíjať projekty, vykonávať ich, merať ich účinnosť a zabezpečovať ich udržateľnosť. V prípade mikrofinancovania/sociálneho podnikania sa navrhuje väčšie zameranie na zraniteľné skupiny počas druhého obdobia vykonávania EaSI, napr. stanovenie cieľa pre podiel/počet zraniteľných skupín vo výzvach na predkladanie návrhov.

3.3. Efektívnosť

Hodnotenie poskytuje náhľad na zhodu medzi dostupnými prostriedkami a cieľmi programu. Zatiaľ čo dostupné finančné prostriedky boli dostatočné na vykonávanie činností v rámci osí PROGRESS a EURES, rozpočet na nástroj mikrofinancovania v tretej osi bol príliš nízky. Značné využívanie záručného nástroja EaSI, časti osi mikrofinancovania/sociálneho podnikania, vyvíjalo tlak na jeho rozpočet a viedlo k vyčerpaniu celého rozpočtu na mikrofinancovanie. Keďže nástroj sociálneho podnikania si zvyčajne vyžaduje omnoho väčšie úvery než nástroj mikrofinancovania, poskytlo sa menej úverov. Malo to vplyv na počet podpísaných zmlúv¹⁰.

¹⁰ Zatiaľ čo v roku 2014 sa ešte len rokovalo o nových nástrojoch financovania s Európskym investičným fondom (EIF), do septembra 2016 bolo podpísaných 33 zmlúv s mikrofinančnými sprostredkovateľmi v hodnote 50,3 milióna EUR, v dôsledku čoho bolo poskytnutých 13 021 mikroúverov v celkovej hodnote 152,288 milióna EUR. Dosiahol sa trojnásobný faktor pákového efektu oproti pôvodnému financovaniu. Okrem podpory sektora mikroúverov program EaSI v rokoch 2015 – 2016 takisto uvoľnil prvé financovanie

Nedostatočný rozpočet tretej osi na prvé obdobie vykonávania sa medzičasom napravil umožnením predsunutia rozpočtu EaSI vyčleneného na neskoršie roky 2017 – 2020 a jeho skorším sprístupnením s cieľom uspokojiť vysoký dopyt na trhu. Predsunutie bolo možné prostredníctvom záruky v rámci Európskeho fondu pre strategické investície (EFSI¹¹). V reakcii na silný dopyt po záručnom nástroji EaSI dostala os mikrofinancovania/sociálneho podnikania v decembri 2017 príspevok z EFSI v hodnote 100 miliónov EUR. Povedie to k zvýšeniu celkového objemu opatrení pre záručný nástroj EaSI a umožní to EIF vykonať značný počet operácií navyše.

Efektívnosť osi PROGRESS je možné ďalej zlepšiť zavedením zmien a znížením administratívneho zaťaženia v štádiách udeľovania projektov a vykonávania. Okrem toho žiadateľom nie je vždy jasné, či by spolufinancovanie malo zodpovedať nákladom práce alebo skutočnej peňažnej hodnote. To by sa malo objasniť v referenčnom rámci výziev na predkladanie návrhov.

Pokiaľ ide o EURES, boli na zavedenie nových IT pre transparentnosť voľných pracovných miest viazané väčšie sumy, než sa pôvodne plánovalo; rozvoj a poskytovanie služieb však ostali pomerne stabilné.

Hoci je celkový rozpočet programu dostatočný, malo by sa umožniť pružnejšie prerozdelenie prostriedkov medzi tromi osami s cieľom minimalizovať nesúlad medzi plánovanými a skutočnými záväzkami a zabezpečiť optimálny prenos rozpočtových prostriedkov medzi tromi osami podľa potreby.

3.4. Súdržnosť

Celkové vnímanie súdržnosti programu získané prostredníctvom hodnotenia je také, že tri predchádzajúce programy sa v rámci zjednodušenia zastrešili programom EaSI. V hodnotení sa však konštatuje, že tieto tri osi napriek úsiliu vybudovať medzi nimi synergie naďalej fungujú značne nezávisle. Všetky činnosti programu by mali byť silnejšie zamerané na možné prínosy súdržnej štruktúry programu a mali by sa podporovať medziodvetvové riešenia viacnásobných výziev.

Pokiaľ ide o konzistentnosť s ďalšími programami EÚ, EaSI je najväčšmi konzistentný s ESF, PROGRESS a ďalšie programy EÚ, ako sú ESF, Erasmus+, Horizont 2020 a COSME, sa navzájom dopĺňajú z hľadiska špecifických cieľov, činností a prijímateľov. Takisto sa zistila komplementárnosť medzi sieťou EURES a programom Európskej územnej spolupráce (Interreg). Mikrofinancovanie/sociálne podnikanie sa javí konzistentné aj s ďalšími mikrofinančnými nástrojmi na úrovni EÚ. Podporujú buď MSP (ako finančná záruka COSME), alebo väčšie podniky až po spoločnosti s veľkou trhovou kapitalizáciou (InnovFin), pričom EaSI podporuje len mikropodniky alebo sociálne podniky. Poskytujú takisto väčšie sumy financovania (InnovFin a COSME) a väčšiu rozmanitosť z hľadiska finančných produktov (ako program InnovFin). Zameriavajú sa len na špecifické skupiny prijímateľov v určitých krajinách, pričom mikrofinancovanie/sociálne podnikanie je určené všetkým účastníckym krajinám.

Napriek doplnkovosti medzi EaSI a inými nástrojmi EÚ je však ďalšia súdržnosť obmedzená rozličnými postupmi intervencie a pravidlami, ktorými sa fondy riadia. Vzhľadom na

sociálnych podnikov a podpísalo sa prvých sedem zmlúv s finančnými sprostredkovateľmi v hodnote 9 miliónov EUR.

¹¹ EFSI je iniciatíva, ktorú spoločne zaviedli skupina EIB – [Európska investičná banka \(EIB\)](http://www.eif.org/what_we_do/efsi/index.htm) a EIF – a Európska komisia s cieľom pomôcť prekonať súčasnú investičnú medzeru v EÚ mobilizovaním súkromného financovania pre strategické investície. http://www.eif.org/what_we_do/efsi/index.htm.

existenciu rozličných súborov pravidiel (nariadenie o rozpočtových pravidlách pre finančné nástroje a nariadenia o spoločných ustanoveniach pre štrukturálne fondy) je náročné preskúmať doplnkovosť medzi rôznymi fondmi. Treba zaviesť osobitné mechanizmy s cieľom uľahčiť synergie medzi rôznymi fondmi EÚ, napríklad umožniť využívanie testovania sociálneho experimentovania v rámci EaSI vo väčšej miere alebo jeho znásobenie pomocou financovania ESF. Zjednodušenie pravidiel by pomohlo maximalizovať potenciál takejto doplnkovosti a synergií.

Na vnútroštátnej úrovni sa nezistilo významné prekryvanie medzi cieľmi EaSI a cieľmi vnútroštátnych nástrojov/programov. V rámci konzultácie so zainteresovanými stranami sa zdôraznil najmä konsenzus o význame zachovania každého druhu nástroja na úrovni EÚ, aj keď sa konštatovali malé prekrytia medzi nástrojmi na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Toto prekryvanie by bolo možné preklenúť ďalším posilnením zapojenia zainteresovaných strán na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni do činností EaSI a poskytnutím nástrojov, prenosných/komparatívnych poznatkov a príslušnej podpory týmto stranám na vytváranie a vykonávanie intervencií, ktoré sa zaoberajú riešením sociálnych otázok.

3.5. Pridaná hodnota EÚ

Prostredníctvom programu EaSI sa dosiahla preukázateľná pridaná hodnota EÚ z hľadiska pôsobnosti a rozsahu v porovnaní s vnútroštátnou a regionálnou podporou. Ak by sa program EaSI prerušil, malo by to dôsledky v mnohých sektoroch. Nie je pravdepodobné, že by iné vnútroštátne alebo regionálne systémy financovania boli schopné podporovať experimentovanie v oblasti politiky v rôznych účastníckych krajinách a sieťach MVO na úrovni EÚ, ako to v súčasnosti robí EaSI. EaSI je takisto najvhodnejším nástrojom na vytváranie celoeurópskych výstupov, ako sú porovnávacie databázy, štúdie a činnosti vzájomného učenia, ktoré nepatria medzi hlavné priority na iných úrovniach správy.

Okrem toho nie sú k dispozícii iné zdroje EÚ, ktoré sú konkrétne určené pre cezhraničné partnerstvá, hoci z programov Interreg EFRR možno podporovať politiky zamestnanosti v cezhraničných regiónoch, ak sú naplánované príslušným členským štátom. Podpora trhu sociálnych investícií by sa pravdepodobne takisto spomalila bez financovania z programu EaSI, čo by viedlo k menšiemu počtu sociálnych podnikov v EÚ a zníženiu počtu pracovných príležitostí v týchto sektoroch. Podpora EÚ slúži ako silný signál na podnietenie zmeny na vnútroštátnej úrovni a napomáha prenos odborných poznatkov a know-how medzi krajinami.

Práca vykonávaná v rámci programu EaSI prekračuje rámec riadenia finančných nástrojov: podnecuje rozmanitosť opatrení na rozvoj ekosystému pre trhy sociálneho financovania. K príkladom patria granty na rozvoj strany ponuky aj dopytu sociálneho financovania, ale aj nefinančné iniciatívy, ako je *Etický kódex poskytovania mikroúverov*, ktorý pomáha zvyšovať normy v sektore mikrofinancovania. Je to v súlade s jedným z cieľov Komisie: zvýšiť využívanie finančných nástrojov na prilákanie súkromného financovania a povzbudenie nového systémového rozvoja na trhoch sociálneho financovania.

Je však potrebné vyvíjať vytrvalé úsilie – najmä z hľadiska komunikácie o aktivitách programu EaSI a šírenia jeho výsledkov. Zainteresované strany rady uvítajú ďalšie informácie a majú pocit, že prostredníctvom lepšieho šírenia by mohli dosiahnuť veľký prospech, najmä pokiaľ ide o prístup k financovaniu, výsledky, príklady jednotlivých krajín a osvedčené postupy, aktualizované webové sídla a databázy, širší rozsah jazykov na komunikáciu a obsah, ktorý je dostupnejší širšej verejnosti.

3.6. Riadenie EaSI

Program EaSI koordinuje oddelenie v rámci Generálneho riaditeľstva Európskej komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie, ktoré je zodpovedné za určovanie rozsahu a financovania programu a za monitorovanie a hodnotenie jeho pokroku. Oddeleniu pomáhajú plniť túto úlohu koordinátori z prevádzkových oddelení generálneho riaditeľstva a výbor EaSI, ktorý je zložený z jedného zástupcu z každej účastníckej krajiny.

Pri hodnotení sa preskúmala najmä úloha výboru EaSI a konštatovalo sa, že úlohy a zodpovednosti zainteresovaných strán je potrebné zlepšiť, ako aj ich zapojenie a komunikáciu. Členovia výboru mali pocit, že treba zvýšiť právomoc pri prijímaní rozhodnutí a zodpovednosť za pridelovanie finančných prostriedkov a programovanie/témy výziev na predkladanie návrhov¹².

Pri hodnotení sa takisto zistilo, že tematické pracovné skupiny by boli užitočné na prehĺbenie poznatkov členov výboru EaSI o technických záležitostiach. Príležitostné využívanie odborných usmernení sa pre určité témy takisto považuje za potenciálne užitočné. Pri hodnotení sa takisto poukázalo na to, že členovia výboru nemajú dostatok informácií o vybraných a realizovaných projektoch vo svojich krajinách alebo o zamietnutých projektoch v rámci postupu hodnotenia. Uchádzači by mali dostávať väčšiu spätnú väzbu o zamietnutých žiadostiach, aby im to pomohlo zlepšiť ich žiadosti. S výborom treba včas vymieňať viac informácií, aby ich bolo možné ľahko poskytnúť organizáciám, ktoré by mohli mať záujem o účasť na výzvach na predkladanie návrhov.

Podobne sa väčšia spolupráca s ďalšími výbormi na účely výmeny informácií a pravidelnejšie diskusie medzi výborom EaSI a Komisiou považujú za nevyhnutné.

4. Všeobecný záver

Pri hodnotení v polovici obdobia sa zdôraznilo niekoľko spôsobov na zlepšenie vykonávania EaSI pred koncom súčasného viacročného finančného rámca (VFR), najmä prostredníctvom posilnenej vnútornej rozpočtovej pružnosti, zacielenia na skupiny, ktoré potrebujú osobitnú podporu, zjednodušenia postupov, zlepšenia vnútornej súdržnosti a prepojenia EaSI s ďalšími fondmi. Konkrétne by zjednodušenie financovania mohlo mať citelný dopad na význam, účinnosť, súdržnosť, efektívnosť a pridanú hodnotu EÚ programu EaSI. Mohlo by sa to uskutočniť v rokoch 2017 – 2020 prostredníctvom vhodných prepojení alebo nových mechanizmov spájajúcich jednotlivé fondy EÚ.

Po roku 2020 sa prostredníctvom tzv. zastrešujúceho fondu s názvom Európsky sociálny fond plus (ESF+) zlučujúceho všetky fondy GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie – vrátane EaSI¹³ – zabezpečí ľahko použiteľné rozhranie pre prijímateľov, zníži sa rozdrobenosť a posilnia sa synergie medzi fondmi, čím sa vytvoria podmienky na účinnejšie vykonávanie politiky a pridanú hodnotu EÚ.

¹² Úloha výboru musí byť v súlade so zmluvami, pravidlami nariadenia o rozpočtových pravidlách pre výdavkové programy a právnym rámcom pre komitológiu.

¹³ V rámci hodnotenia v polovici obdobia sa zdôraznila potreba zlepšiť vnútornú súdržnosť programu. Prostredníctvom ESF+ sa dosiahne lepšia primeranosť medzi cieľmi časti programu EaSI a jeho financovaním. Ak sa nezmenia ciele a druhy financovaných opatrení v rámci súčasnej osi PROGRESS, finančné nástroje uplatňované v rámci súčasnej tretej osi EaSI sa presunú do programu InvestEU, čím sa zlúči množstvo finančných nástrojov EÚ, ktoré sú v súčasnosti dostupné na podporu investovania v EÚ, a činnosti týkajúce sa portálu pre mobilitu EURES sa presunú pod Európsky orgán práce (ELA). Priamo riadené činnosti (neúverové činnosti a podpora pracovnej mobility) sa ponechajú v časti ESF+/EaSI.